

Oslo, den 30. mai 1942.

Krigsoversikt.

Timosjenskos offensiv, som begynte for fjorten dager siden, har utviklet seg til et av de største slag i den tysk-russiske krig. Det er et gledelig tegn at det er russerne som har tatt initiativet i denne første store styrkeprøve etter den russiske vinter. At det var en vel forberett og stort anlagt offensiv, fremgår av Timosjenskos dagsordre til soldatene: offensiven er det første skritt til frigjøring av feoerlandet. Den engelske militærkritikker Liddell Hart meier at russerne har satt inn en milliøn mann med moderne utstyr i kampene, og det er neppe noen overdrivelse at de tankslag som har røst, er det største som noensinne har vært hittil. Hovedhensikten fra russisk side har uten tvil vært å trenge fram for å forstyrre og forhindre tyske offensive planer. Dette er ovil uten tvil bli russernes første oppgave i sommer. En tysk framturen på sydfrenten må under alle omstendigheter ha Charkow som en viktig basis, og framstøtet på Kertsj må sees i forbindelse med slike operasjoner. Ingen av partene har hatt vesentlige terrengvinster, men kampene har vist at russernes utstyr er førsteklasse og at soldatenes moral er utmerket. De siste frontmeldinger går ut på at det ikke er noe tegn på russisk svikt forran Charkow. Fra russisk side dementerer man de tyske meldinger om seier i "omringningslaget ved Charkow".

Det er vanskelig å danne seg noe bilde av slagets gang fordi de russiske meldinger som vanlig er meget knappe. Men i store trekk har kampene artet seg omtrent slik: "Offensiven var ikke rettet direkte mot selve Charkow men mot jernbanelinjene og de tyske sambandslinjer nord og sør for byen. På begge sider trengte de langt inn i tyskerenes linjer og kom iantill 40 km. fra selve byen. Etter 8 dagers forløp satte v. Bock inn med motangrep på venstre flanke 130 km sør-øst for Charkow. De vådsomste kampene kom til å stå ved Isjum og Barvenkovo, og det lyktes v. Bock med en veldig konsentrasjon av tanks og fly å trenge en kile inn i de russiske linjene. Her måtte så russerne gå over til defensiven og bereste sine stillinger. Kampen om overgangene over til Donetz kom til å spille en vesentlig rolle i slaget, idet v. Bock prøvde å avskjære de russiske armeer på vestsiden av elva. I øyeblikket er det igjen russerne som har initiativet. De har kastet tyskerne tilbake og foretar under stadige angrep en alminnelig konsolidering av sine stillinger.

Gang på gang har man fra tysk side framhevet at de nåværende kamper ikke er innledningen til den tyske "generaloffensiv" og at den sagnomspunne våroffensiv ikke kan ventes før i sommer engang, om ca. 1 måned. Det russiske angrep ved Charkow har vist at russerne i hvert fall ikke har til hensikt å vente så lenge. Den store innsats av engelske tanks forteller at de alliertes hjelp til Sovjet er kommet vel fram, og de alliertes produksjon innstilles i enda større grad på å yde hurtig og stadig mer hjelp. For det formål må andre hensyn komme i annen rekke.

Libya.

Det har i lengere tid foregått forserte forberedelser på begge sider til et nytt sammenstøt i Middelhavet. I britiske kretser reknar en med muligheten av et angrep på Malta, som nå har passert 5000 siden krigens begynnelse, skal tjene til å dekke de tyske transportene til Afrika, men de italienske motortorpedobåters rekognoseringsstøt til La Valetta, tar man som et varsel om operasjoner i større stil mot øya. General Romel har i den siste tid fått forsterkninger både fra Kreta og Sicilien, mens general Ritchie på sin side har fått forsterkninger fra Midtøsten, England og USA. De allersiste dagene har aksemaktene gått til angrep, og det er allerede utkjempet panserslag i ørkenen, men det er ennå for tidlig å si noe om hvor hovedangrepet kommer.

Tyskland.

Hver uke kommer det meldinger fra Tyskland om ting som tyder på at ikke alt er som det skal være. Selv om en ikke skal legge for meget i dette og tro på et snarlig indre sammenbrudd er det allikevel vært å legge merke til.

Ukens største begivenhet er ganske sikkert avsettelsen av Walther Darre som Landbruksminister og bondefører. Han har av "helbredsnensyn" måttet trekke seg tilbake, heter det. For de innviende kommer avsettelsen neppe som noen overraskelse. Tyskland er kommet i store (og uovervinnelige?) forsyningsvanskeligheter og Darre er blitt gjort til syndebukk. Han ble mer og mer fremtredt i bakgrunnen, samtidig som hans statssekretær Herbert Backe kom i forgrunnen og altså nå fikk i oppdrag å fungere både som minister og bondeleder. Avsettelsen er så meget mere opsiktsvekkende som Darre, ved siden av Rosenberg, er en av det tredje rikets toneangivende i de politikere som bl.a. har preket slagordet om det tyske folket som herrefolket framfor alle andre - Darre er likesom så mange andre av de tyske nasjonalsosialister ikke født i Tyskland men i Argentina. Den nyutnevnte landbruksminister Backe er heller ikke født i Tyskland men i Batum i Kaukasus.

En annen opsiktsvekkende avsettelse er foretatt i denne uke. Også med begrunnelse "sviktede helbred". Statssekretær i Kommunikasjonsministeriet Wilhelm Klwimann har fått skylden for at det tyske jernbanenettet ikke har fungert tilfredstillende, og har måttet gå.

Det er to begivenheter av meget stor betydning. Vi skal imidlertid vokte oss for å trekke for store slutninger av disse. Krigen vil nok måtte avgjøres ved frontene.

VVV

Sverige nytt.

Offenstlig flaggning i Sverige den 17. mai.

Det er med den største glede vi stadig mottar beviser på svenskens forståelse og sympati overfor den frihetskamp som idag utkjempes i Norge. De av våre ulykkelige landsmenn som har måttet flykte over til den andre siden av Kjølen har bare lovord om svenskene. Høydepunktet nåddes utvilsomt 17. mai med flaggning på alle offentlige bygninger og rundt statshuset i Stockholm var det allier av norske og svenske flagg. Tidlig på dagen hadde det samlet seg store folkemengder utenfor den norske legasjon i Baner gaten. Det ble utbragt et leve for Norge og "Ja vi elsker" ble sunget. Festen om aftenen i den blå salen i Statshuset hvor bl.a. prins Eugen var tilstede ble meget stemningsfull med taler av ordfører Strøm, biskop Aulen, professor Fr. Passche, minister Bull og byråchef Welhaven. Ordfører Strøm sa bl.a. i sin velkomsttale: "Når dere, norske brødre og søstre, idag kkefeirer deres nasjonaldag i Sverige, så feirer dere den ikke hos fremmende men hos venner, som sier: Norges sak er vår sak, Norges kamp er vår kamp. Vi ønsker at dere, når dere igjen vender tilbake til deres beiride fedreland, må bevare i erindringen den 17. mai som dere feiret i Sverige". Herr Strøm sa videre at landskomiteen for Norges-hjelpen hadde besluttet å opprette et barnesanatorium i Dombås. Inntektene av salget av Norgesvalen skulde benyttes hertil. Strøm håpet snart på at salget skulde ha nådd 1 million nåer.

Biskop Aulen sa bl.a. i sin tale: "Våre hjerter tynges av sorg. Vi har i vår nordiske godtroenhet ikke kunnet drømme at slike ting som idag hender i Norge kunne forekomme. Vi innbilte oss at en brutalitet av det slag som idag herjer Norge, ikke var mulig i vår tid. Vi ser Norge slatt bundet og plaget, men vi ser også noe annet. Vi ser et folk som ikke viker men som holder ut og tier, som står fast og urokkelig. Den våpenløse ære-rike kampen gjelder ikke ringe ting den gjelder det høyeste av alt Friheten. Norge skriver i denne tid noen av historiens mest lysende blade. Norge kommer til å feire mange strålende minner, men den lyseste dagen, den dag som i historien kommer til å stå ved siden av Eidsvollsdagen, blir den dag da Norges flagg atter igjen vaier fritt i et fritt og selvstendig Norge. Gud bevare Norge."

I Medborgarhuset arrangerjerte den Svenske faglige landsorganisasjon en fest i anledning dagen med tale av riksdagsmann Ivan Pauli. Han sluttet sin tale med å minne om den svenske utenriksministers ord om at Sverige ikke kunne tenke seg fremtiden uten at det norske broderfolket hadde gjenvunnet sin frihet. - Store festligheter med offentlig flaggning fandt også sted i Gøteborg, Uppsala, Malmø Sundsvall o.s.v.

Styret for svenske kunstneres riksorganisasjon har enstemmig vedtatt denne uttalelse: "Beretningene om norske kunstneres offer i kampen for det norske og dermed det nordiske rettsamfunds bevarelse oppfordrer svenske kunstnere til å uttrykke sin dype sympati for de norske kameraterne og sin uforanderlige samhørighet med dem".

Ved 1. mai demonstrasjonen i Skovde defilererte toget forbi en faneborg der et florumvunnet norsk flagg stod flankert av 2 svenske flagg, mens musikken spilte Chopins sørgemarsj.

#### Västmanlands folkblad 11/5.

Den tyske terror i de okkuperte land er utvilsomt et svakhetstegn fremholder F.f. og fortsetter: "Hvad Norge angår er det åpenbart for enhver at overfallsmennene og de hjemlige forrædere i fremmed sold er blitt klar over at det norske folket er langt vanskeligere ~~å~~ å knekke enn man regnet med. Quislingene er ute av stand til å bringe orden i landet. Hvor de vender seg og hvad de enn foretar seg, støter de på den mest kompakte motstand fra befolkningens side. Og det er åpenbart at forrædernes og overfallsmennenes vanskeligheter har øket i det siste. Som et siste fortvilet forsøk på å vinne i det minste et forbigående overtak, griper man til desperasjoner og masse mord. Det er de skrekklagenes forsøk på å redde sitt eget elendige liv. - Alt som kan sies om dette barbari er allerede sagt mange ganger og alt som kan tenkes om den som har ansvaret for blodutgydelsen er alt tenkt. Alle harde ord er oppbrukt, alle forbannelser er utslitt og alle uttrykk for avsky er gitt. -

Fra Göteborg meldes at 8 norske sjømann-rømte fra en norsk båt som gikk i fært mellom Norge og Tyskland, mens båten lå til ankers ved Vinga. Det lykkedes dem å komme fra borde mens de tyske vakter var under dekk. Som grunn til rømningen oppga sjøfolkene til de svenske myndigheter at forholdene i Norge nå er slik at de ikke vilde tilbake. Hird og tyskere fører et skrekkelige som skildringene i den svenske presse, ikke tilnærmedesvis gir inntrykk av.

11 av de russiske fanger som rømte fra et transporttog er kommet over til Sverige.

Styrene for Sveriges allmänna folkskolarförning, Sveriges skolläraförbund Sveriges folkskolläraförbund og Sveriges småskolläraförbund har enstemmig protestert mot den umenneskelige behandling av de norske lærere: "I sterk medfølelse har Sveriges lærere fulgt skolestriden i Norge fra begynnelsen. Lærerorganisasjonene har tidligere gitt uttrykk for sin beundring for de norske læreres kamp for en fri undervisning og for sitt sikre håp om en fremtid da norsk skole kan vende tilbake til normale arbeidsformer. De siste etterretninger om behandlingen av lærerne som med s/s Sjøarstad ble transportert til Nord-Norge, er en rystende oppfordring til protest mot den umenneskelige behandling som Norges lærere utsettes for. I troen på sitt kall og i fortrøstningen til fremtidens dom har de tatt stilling x til dagens problem. Med dyp sympati og varm deltagelse følger de svenske lærere sine norske kollegers tapre kamp for en fri folkeundervisning på norsk grunn".

vVv

Til hirdstafetten er det gjennom Finans og Tolldepartementet anvist et bidrag på 20.000 kroner utbetalt gjennom økonomichef Trondsen.

vVv

Avisene er forbudt å bringe nøyktige tall om deltagelsen i riksmarsjen. De skal bare anslagsvis, nevne deltagerne, flere hundre o.s.v. De offisielle tallet skal siden utarbeides av N.S. Idrettsforbundet og senere tilstilles pressen. I Oslo deltok forøvrig 201. Det er alt.

vVv

### Nordlandsbanen.

Hitler har reist krav om at Nordlandsbanen skal bygges fra Kirkenes - eller i hvert fall så langt nord som mulig. Overfallismaktens representanter i Norge har gjort gjellende at en slik oppgave er uløselig i løpet av kort tid. Det har Hitler ikke villet høre på, men sagt at oppgaven skal gjennomføres. Herover vil noen falle i staver og tale om Hitlers storhet. Fornuftige mennesker vil se det som uttrykk for støtet, som laget har med livets realiteter å bestille. Det skal bygges Nordlandsbane. Og i disse dager blir banene nordover opptatt med forsendelse av arbeidere i en så stor målestokk at det om mulig blir enda verre enn før for norske sivile å slippe fram. Et kvart hundre tusen arbeidere eller deromkring skal sendes nordover i løpet av de kommende uker. Det er trolig at de norske funksjonærer som i denne tid innkalles av tyskerne trekkes bort fra eget mat- og arbeidskarene skal være blant disse.

vVv

### Den såkalte minister Blehr

For før pinse holdt et foredrag om fremtidsveier i handelen. Det var et foredrag bestående av propaganda og prat og kjemisk fritt for noe som lignet tanker. Hr. Blehr dristet seg til å tale om det jødiske verdensherredømmet. Det nødvendiggjør et lettere tilbakeblikk på den samme "minister"s fortid, da han opptratte på et sett som i hans og hans medquislingers terminologi vilde bli kalt ikke alene jødisk, men ti-dobbelt jødisk. Han var byråchef i Utenriksdepartementet under den første verdenskrig som tyskerne laget. Her var han i etterretningsavdelingen og hadde blant annet anledning til å motta første-meddelelser om torpederinger av norske skib. Hans velunderrettethet satte ham istand til å spekulere i skibsaktier på et kunnskapsgrunnlag ingen andre hadde. Han tjente en formue på denne virksomhet som tyskerne satte ham istand til: De senket skibene og drepte nordmenn. Blehr spekulerte i skibs- og menneskelikene. Det ble oppdaget i Utenriksdepartementet. Han ble avskjediget. Siden har han levet av den formuen han hadde samlet seg opp og ellers i mellomtiden ikke foretatt seg noe uten langsomt å pine injel sin første kone. Nå er han blitt "handelsminister" og taler quisling-hitlersk om "jødisk-verdenherredømme". For sitt foredrag sendte han cirkulærer ut til samtlige funksjonærer i handels- og forsyningsdepartementet med forespørsel om de ville gå på hans foredrag. Samtlige sendte cirkulærene tilbake utfyllt med nei. En gang til sendte han forespørselene ut. Atter engang kom de tilbake med nei. Hvilken hevn Blehr vil ta vet en ikke, men en gjetter at det vil bli nektelse av ferie.

vVv

### Tyskerne og sannheten.

Hver dag bringer en nye eksempler på den enestående frekkhet tyskerne omgås sannheten med. Etterhanden får en greie på hvorledes de tyske civilister som kommer inn i norske leiligheter er ført bak lyset. I tre tilfeller vi vet om er de utkastede norske familier gått tilbake til sin gamle bolig for å spørre den nye "leieboer" om de kan få lov til å hente det eller det - som de enten ikke fikk lov til av overfallsmyndighetene til å ta med seg eller de hadde glemt det på grunn av den korte frist som ble dem levnet til flytning. Overfor de nye leieboere har de gjort gjellende at de fikk så liten tid til å områ seg på før utkastelsen. Dette ord "utkastelse" vekker den største forundring hos de tyske innehavere av deres gamle leiligheter. De tyske kan forklare at de enten har fått leiligheten mot annonse i tysk avis eller etter tilsigelse av overfallsmyndighetene eller etter melding fra Oslo Kommune om at denne vil stille møblerte leiligheter til disposisjon, i et hvisst antall, til de stakkars mennesker som er blitt husvulle av engelskmennenes forferdelige bombing i det uskyldige Tyskland. Hvor overfallsmennene har disponert leiligheten har de gjort gjellende at de norske frivillig hadde stillet den til disposisjon og etter eget ønske flyttet sammen med familie for at deres bolig kunne overtas av de forfulgte tyske uskyldigheter. Hvor leiligheten er blitt annonsert har overfallismyn-

dighetene gått frem sli: De har kikket i sitt kartotek etter leiligheter de har villet annonser i Tyskland. Etter at det var kommet napp på annonsene - og det er ikke vanskelig slik som forholdene er nå derne - er vedkommende tyske familie blitt underrettet om at fra den og den dato er leiligheten ledig til innflytting. Derpå gis det ordre til den norske leieboer om at han med sine har å flytte ut innen da og da. Og enda kunne Hitler i sin tale si at den vilde seire som har sannheten på sin side. Og det var Tyskland. Men så er da han også verdenshistoriens største ordbryter og løghals.

vVv

### Norske arbeidere til tyske festningsarbeider.

Forretnings- og andre næringsdrivende i Oslo og omegn har i den senere tid vært kalt inn til møter hvor bl.a. minister Lippestad har vært tilstede og gitt redegjøring om tyskernes siste forlangende i Norge. Siden 7. juli 1941 har vi hatt en forordning som bestemmer at den offentlige arbeidsformidling kan rekvirere arbeidere til livsviktige arbeider. I kraft av denne forordning har en hittil rekvirert arbeidere bl.a. til jernbaneverkstedene. Nå er imidlertid forlangenet kommet adskillig mer utvidet og også helt folkerettsstridig. Tyskerne skal utbygge sine festningsanlegg rundt hele norske kyst og hertil trenges en stor arbeidsstyrke. Nå stilles forlangene om at norske forretninger og bedrifter skal være med på å peke ut blant sine arbeidere og funksjonærer - opp til en femtedel av arbeiderne og en tredjedel av funksjonærene - til arbeid på disse festningsanlegg. Offisielt heter det at arbeiderne skal stilles til disposisjon for arbeidsformidlingen, men forholdet er at arbeidsformidlingen bare skal tjene som et mellomledd for den tyske wehrmacht.

Tyskerne mangler 20.000 arbeidere og disse skal altså norsk næringsliv skaffe tilveie. Meget kynisk er det gitt beskjed om at hvis arbeiderne ikke kan bli skaffet gjennom sin arbeidsgiver, vil tyskernes eksperter gå igjennom bedriftene å "kjemme ut" det nødvendige antall arbeidere. Det blir understreket at en hurtigst må innstille seg på å sette kvinner i menns arbeid. Tyskerne mener at de norske kvinner er lærenemme, mens de i Tyskland brukte flere år på å utdanne kvinnelig arbeidshjelp til erstatning for mennene skal vi kunne klare det i løpet av et par uker. De har uttalt at de ikke vil tale å se mannlig personale, hvor kvinner kan tenkes å nyttes. Kvinner skal således erstatte alle sporveisfunksjonærer, togkonduktører, frisører, mannlig hotellpersonale i alle grupper etc. Innenfor forretningene mener de at alt salgspersonale og det vesentligste av kontorpersonale må kunne erstattes med kvinner. En skal også være klar over at tyskerne har bruk for selvstendig arbeidende kvinnelig arbeidskraft til sine egne forretninger - her i Norge og i Tyskland.

I første omgang vil kvinner bli tvangsutskrevet for å arbeide for tyskerne i deres omfattende fiskeri og hermetikkvirksomhet i Nord-Norge. Frostfile-fabrikkene i Bodø og Trondheim sluker en mengde arbeidskraft. Arbeidsforholdene på disse steder er meget slette. Såvel de sanitære som de hygieniske forhold ved fabrikkene i Bodø er meget skrulle. At de navarende norske myndigheter overhodet våger å anvise norsk arbeidskraft til så slette forhold, er bare et nytt bevis på at for NS er det utelukkende tyskernes sak som teller. Hvordan det går deres egne landsmenn, bekymrer de seg ikke om.

### Svenske uttalelser:

Det er interessant å referere en uttalelse fra chefen for en av de største industrielle bedrifter i Sverige, som kjenner tyske forhold bedre enn de fleste. Etter å ha fortalt hvorledes alle tenkelige reserver av tysk arbeidskraft er brukt - kvinner og barn er satt inn istedet for menn hvor det er mulig - sier han tilslutt: Tyskland rir på stumpene i arbeidslivet idag i en grad som folk flest ikke gjør seg noen ide om. "Ni kan være overtrygget om att tyskarna kommer att gå att helsike med pauker og bruser".

vVv

### Ministerpresidenten arresterer selv.

På Stabekk skole gikk det forrige fredag livlig for seg. Midt i undervisningstiden svingte plutselig, uten varsel, en rekke biler opp foran skolen og ut steg selveste Ministerpresidenten, fulgt av ministrene Skancke og Jonas Lie, noen underordnede drabantter fra skolestyret og en sterk politi-eskorte. Undervisningen ble avbrutt, barna sendt hjem og de lærere som tilfeldigvis den dag befant seg på skolen, sammenkaldt. Qusling holdt så en "tale" til dem - et av sine beryktede, hysteriske utbrudd etter beste Hitler-mønster, hvor han skrek og skjelte og hulket og truet. "Det er deres skyld" at de 17 unge gutten ble skutt. Tilslutt stillet han dem 2 spørsmål:

1. Har deres lest opp en erklæring for elevene om at dere ikke er medlem av sambandet?
2. Vil deres nå melde deresx inn i sambandet?

På det første spørsmål svarte alle lærerne enstemmig ja. På det siste nei. Qusling ga så ordre til at alle skulde arresteres. Barna ble jaget hjem av politikøllene, for de hadde naturligvis ventet spent utenfor skolen. Blandt de lærere som er blitt arrestert er Frk. Johanna Rasmussen og lektorene Fæland, Lærum-Hansen, Krogh, Skrede, Bolck, Sommerfeldt, Sandene og Klausen. Rektor Hertzberg ble ikke arrestert i første omgang, men avskjediget dagen etter og har meldepilgt. Han er faldt for aldersgrensen og skulde gå av til sommeren. Onsdag etter pinse kom "minister" Skancke tilstede og fortsatte i førerens spor overfor de resterende lærere, og samtlige gjenværende uten 3 ble arrestert. 2 av de 3 som ikke ble arrestert er imidlertid norske, mens den tredje gjerne forsøker å spille norsk men har sønner i hirden.

Hvad grunnen er til de plutselige utfall akkurat mot Stabekk skole skjønner ingen, da det her ikke har vært vanskeligheter av noen art. Men kanskje nettopp det er grunnen: Det skal ikke være samhold og gode arbeidsforhold noe sted.

vVv

Horten mottok NS pinsestevnet med nedrullede gardiner og en tom by. Selv en familie hvis sønn nettopp var faldt på østfronten demonstrerte med sitt fravær og hirdens kondolansevisitt ble ikke mottatt. Det store "stevnet" som samlet mange NS deltagere, men ingen tilskuere, foregikk i Borre og her demonstrerte Hirdens flykorps sin ferdighet i seilflyvning på en måte så en stor aker med vinterrug, tilhørende prestegården, ble øvelagt. Det er NS form for matauking.

vVv

Halden har hatt et eiendommelig kursus av noe som benevnes "vabenhirden". Nettopp ved pinsetid var et kursus avsluttet og store festligheter holdtes med parade for stabschef Trondsen m.m. På den etterfølgende fest var naturligvis mange tyskere tilstede og deres assistanse med undervisning for hirden om gatekampteknikk etc. ble rost og takket for. Av en eller annen grunn har avisene ikke fått lov til å nevne eller bringe reportasje fra avslutningen.

vVv

Hundene i færesonen. ~~300~~ 300 schäffere ble for en tid siden tatt av tyskerne. Nå er de også begynt å ta jakthunder. I pinsen var det rassa i Oslo. Politiet kjørte rundt i gatene og samlet opp hva de fant av hunder og bar de strittende, rasende dyr inn i Svarte-Marja. En undret seg til å begynne med over hvorfor jakthunder også nå skulde tas: Skulde de slaktes til mat, vilde de ikke gå i samband, eller hva? - Avliv hunden. Før tyskerne tak i den, blir den sendt til østfronten. Der skal den jages ut blandt førtroppene og være prøveklut på om der er miner i marken og sprenkes i tusen stykker for tyskerne. Aldrig er det grenser for deres djevelske pafunn.

vVv

Radiehilsen til norske sjøfolk.

Sjøsreder Wilhelmsen ble forleden innkalt til hr. Johan Stenersen "President" for det nye Rederforbund, som spurte om ikke skipsredereren hadde lyst til å sende en radiehilsen til sine folk ute. Skipsreder Wilhelmsen svarte at det aldri hadde blitt gjort før i hans rederi så han fant ingen grunn til å gjøre det nå. Stenersen prøvet å overtale ham, først kryptende ælskverdig, men da det ikke nyttet, etterhvert truende. Det slapp snart ut av ham at det var den tyske sjøfartskommissjon, som ønsket at de norske skipsredere skulde sende hilsener gjennom radio. Tyskerne var skuffet over at nordmennene ikke selv tok initiativet til dette. Stenersen fremholdt med styrke overfor Wilhelmsen at "vi norske må gjøre noe positivt for å bevare vår handelsflåte. Ellers kan det jo hende at tyskerne tar den fra oss". Skipsreder Wilhelmsen var fullt klar over den muligheten. Men noen radiehilsen vilde han ikke sende.

vVv

På Bredtvedt bor 70 av de som sist ble tatt som gidsler på sal sammen. Blant dem er tildels også eldre folk og folk med mavesår og andre lidelser. De ligger på det bare gulv med et teppe de har fått hjemmefra over seg.

vVv

"Tempa" (Wilhelmsens rederi)  
som gikk i tysk fært er torpedert av engelskmennene utenfor norskekysten.

vVv

Biskop Bergerav. 17. mai hadde såvel biskoppen som hans sønn husarrest. De måtte holde seg innendørs hele dagen. Vektholdet var blitt forsterket til 14. mann. Biskoppen har det ellers etter omstendigheten bra. Han får lese og arbeide - skriver fortiden på et større kirkelig verk.

vVv

Tysk respekt for matauking.

På Hoffjordene utenfor Skøyen ved Oslo anviste Kommunen ivares Oslo og Aker-beboere parseller. De som fikk jord var lykkelige og gikk straks igang med "våranna". Hver fristunn nyttet de, pløkket stein og slet og strevet, og selvom det imellom var hardt og trettende for byfolk å legge ivei med jordbruksarbeid og selvom veien var både lang og besværlig så gjorde det ikke noe, for her skulde bli mat for vinteren til hele familien. Trodde de da, stakkarne. Men så en dag kom tyskerne. De tok ikke jordene, neida, de bare gikk omkring og malte dem opp. Mange av parsel eierne hadde på det tidspunkt fått potetene i jorden, andre skulde akkurat til å sette dem. Som rimelig var stoppet alt arbeid brått opp. Parseldierne gikk øyeblikkelig til jordstyret og spurte om hva dette skulde bety. De hadde fått anvist jord, og oparbeidet den - skulde den nå tas fra dem? Jordstyret svarte, ja, nei, tyskerne skulde nokk bygge brakker på jordene, men de trodde det ikke vilde bli med engang. Folk kunde vist trygt fortsette med mataukingen - men selvfølgelig, garantere at det ikke ble tatt kunne de ikke. - Nå står folk der. Veier så å si hver dyrebar potet i hånden: Skal vi sette dem, eller skal vi ikke? Skal vi grave dem opp, eller skal vi ikke. Det har holdt hardt for de fleste å få fatt i settepoteter. I mange familier har de ikke spist en potet på aldri så lenge, fordi de har måttet spare det lille de hadde til setting. Og så kom tyskerne - våre velgjørere.

vVv

A/S Det norske Tippeteselskap er ifølge "Lysningsbladet" registrert 16. april med en fullt innbetalt aksjekapital på 250.000 kroner fordelt på 2500 aksjer à 1000 kroner. Staten står som garantist likeoverfor aksjonærene. Selskapets "Direktør" er den mangfoldige Charles Hoff, som jo tidligere var kjent for sine mangfoldige krumspring. Av vedtektene framgår det at aksjonærens omsettlighet skal godkjennes av direktør Hoff og at Hoff sammen med selskapets kontorchef Morgan Arntzen tegner firmaet.

Av de offentlige meddelelser angående utdeling av premier framgår det at tippeomsetningen stadig er like "stor", det vil si at nazistene hver uke støtter sitt foretagende med tips for rundt regnet 4000 kroner. Av dette beløp utdeles halvparten til tipperne i gevinster og resten går til å dekke endel av selskapets underskudd, resten må "Staten" betale. En kalkyle over selskapets utgifter til lønninger, papir, porto og lokal-leie tilsier at selskapet må ha den 10 dobbelte omsetning for bare å balansere sitt regnskap pr. tippeuke.

Intet under at "ministerpresidenten" må bestemme nye "Krigsskatter" til fordel for den slukne statskasse.

vVv

Fra Helden går det i disse dager et større parti dameskotøy til Tyskland. Det nevnes ialt mellom 25 og 30.000 par. NS mener vist de har noe å si og arbeider for norske formål men kan naturligvis ikke stoppe noeenting når deres herrer tyskerne vill. For dem betyr det kanskje ikke så meget heller for ministerfruene og familiene og NS medlemmer får naturligvis de sko som de har bruk for. Det er værre med oss andre da.

vVv

De få skipsredere som er NS i Oslo, under anførsel av Johan Stenersen og Odd Sørensen, driver nå en hissig jekt for å slå til seg de norske båtene som ligger i Norge og tilhører andre og norske redere. Det heter å naturligvis av NS rederne bare skal bli "disponenter".

vVv

#### Oslo Fornøyelsespark.

Nazistene brødrene Barthel holder nå på å reise Oslo Fornøyelsespark opppe på Frogner i selve Frognerparken.

Oslo Kommune hjelper til så godt de kan, med selve planeringsarbeidet som for ettertiden ikke kommer til å få noen varig verdi.

Til dette foretagende mangler det heller ikke trematerialer som er kjøpt inn for flere tusen kroner. Vi andre skikkelige mennesker, kan selv ikke når vi søker, få trematerialer til det som er av nyttig formål.

Det er en selvfølge at Oslo Fornøyelsespark fra første stund av må boykottes. Ingen god nordmann må være med på å legge igjen noen av sine penger i "denne fornøyelse".

Reserver stedet for tyskeré, nazister og tyske "tøser".

vVv

#### Potetmangelen i Oslo.

En må selv ha sett for å tro på de tilstander som rar når en forretning i Oslo får poteter.

For leden dag var det kommet endel kilo til en forretning og matspørendé kom i det vildeste slagsmål om retten til hvem som var først på tur.

I andre forretninger måtte politi tilkalles for å opretholde litt ro og orden.

vVv